

Obsah:

Předmluva k druhému vydání

Předmluva k prvnímu vydání

1. Hormony a látky ovlivňující endokrinní funkce	1
1.1. Úvodní poznámky	2
1.2. Endokrinní žlázy a řízení jejich funkce	4
1.3. Chemická struktura hormonů; jejich uvolňování, mechanismus účinku a inaktivace	5
1.3.1. Chemická struktura	5
1.3.2. Uvolňování hormonů	6
1.3.3. Mechanismus účinku.....	8
1.3.4. Inaktivace hormonů	12
1.4. Rozdělení endokrinopatií	12
1.5. Indikace hormonů, jejich analogů a antagonistů.....	13
2. Hypotalamické hormony	15
2.1. Hypotalamické liberiny.....	16
2.1.1. Gonadorelin	16
2.1.2. Superaktivní analogy gonadorelinu	18
2.1.3. Protirelin	20
2.1.4. Somatorelin.....	20
2.1.5. Ostatní hormony uvolňující hypofyzární hormony	21
2.2. Somatostatin a jeho superaktivní analogy	21
2.2.1. Somatostatin	21
2.2.2. Superaktivní analogy somatostatinu	22

2.3. Dopaminergní agonisté	23
3. Hormony adenohipofýzy	25
3.1. Růstový hormon	26
3.2. Adrenokortikotropní hormon (ACTH)	29
3.3. Tyreotropní hormon	30
3.4. Prolaktin	31
3.5. Gonadotropní hormony	32
3.5.1. Folikuly stimulující hormon (FSH)	33
3.5.2. Luteinizační hormon (LH, ICSH).....	35
3.5.3. Choriový gonadotropin	35
3.5.4. Antagonisté hypofyzárních gonadotropinů.....	36
4. Hormony štítné žlázy a antityreoidální látky	38
4.1. Tyreoidální hormony	40
4.1.1. Tvorba hormonů štítné žlázy	41
4.1.2. Transport tyreoidních hormonů	42
4.1.3. Mechanismus účinku tyreoidních hormonů.....	43
4.1.4. Účinky tyreoidních hormonů.....	43
4.1.4.1. Poruchy funkce štítné žlázy	45
4.1.4.2. Laboratorní testy funkce štítné žlázy	46
4.1.5. Terapeutické použití hormonů štítné žlázy	47
4.1.5.1. Cíle farmakoterapie tyreoidními hormony	47
4.1.5.2. Používané látky	48
4. 2. Antithyreoidální látky	49
5. Hormony a další látky zabezpečující homeostázu vápníku.....	53
5.1. Úvodní poznámky.....	55
5.1.1. Vápník	55

5.1.1.1. Remodelace kostí	57
5.1.1.2. Poruchy homeostázy vápníku	57
5.1.1.3. Terapeutické použití vápníku	58
5.1.2. Fosfor	60
5.1.3. Hořčík	61
5.2. Kalcotropní hormony	62
5.2.1. Parathormon	62
5.2.2. Vitamin D a jeho účinné metabolity	63
5.2.3. Kalcitonin	66
5.3. Další látky ovlivňující tvorbu kosti	67
5.3.1. Bisfosfonáty	67
5.3.2. Fluor	69
5.4. Několik poznámek k léčbě osteoporózy	69
6. Hormony pankreatu a perorální antidiabetika.....	71
6.1. Úvodní poznámky	72
6.2. Inzulin.....	73
6.2.1. Molekulární mechanismus účinku inzulinu	75
6.2.2. Přehled fyziologických účinků inzulinu	76
6.2.3. Terapeutické použití inzulinu	77
6.2.4. Klasifikace přípravků inzulinu podle původu a čistoty	79
6.2.4.1. Přípravky lidského inzulinu	81
6.2.4.2. Přípravky zvířecích inzulinů.....	84
6.3. Perorální antidiabetika	85
6.3.1. Deriváty sulfonylmočoviny a další látky zvyšující uvolňování inzulinu	86
6.3.2. Biguanidy	89
6.3.3. Senzitizátoři na inzulin.....	90
6.3.4. Léčiva inhibující resorpci sacharidů ze střeva	91

6.4. Glukagon	91
7. Hormony kůry nadledvin	93
7.1. Úvodní poznámky	95
7.1.1. Biosyntéza nadledvinových steroidních hormonů	95
7.1.2. Sekrece, transport a metabolismus kortikosteroidů	98
7.1.3. Mechanismus účinku kortikosteroidů	98
7.2. Glukokortikoidy	99
7.2.1. Účinky	100
7.2.2. Nežádoucí účinky	102
7.2.3. Terapeutické použití glukokortikoidů	103
7.2.4. Používané látky	104
7.3. Mineralokortikoidy	108
7.4. Inhibitory syntézy a účinku steroidů	109
8. Mužské pohlavní hormony	111
8.1. Androgeny	112
8.1.1. Transport, metabolismus a mechanismus účinku testosteronu	113
8.1.2. Účinky testosteronu a jeho metabolitů	114
8.1.2.1. Účinky	114
8.1.2.2. Nežádoucí účinky	115
8.1.2.3. Terapeutické použití a dostupné látky	116
8.2. Antiandrogeny	117
8.3. Anabolické steroidy	119
9. Ženské pohlavní hormony	121
9.1. Úvodní poznámky	122
9.1.1. Menstruační cyklus	123
9.1.2. Hormonální změny v těhotenství	124

9.2. Estrogeny	124
9.2.1. Chemická struktura a biosyntéza estrogenů	125
9.2.2. Transport, degradace a mechanismus účinku estrogenů	126
9.2.3. Účinky estradiolu a jeho derivátů	127
9.2.3.1. Účinky	127
9.2.3.2. Nežádoucí účinky	128
9.2.3.3. Terapeutické užití	129
9.2.3.4. Dostupné látky	130
9.3. Gestageny	131
9.3.1. Chemická struktura	133
9.3.2. Syntéza, sekrece a osud v organismu	133
9.3.3. Účinky	134
9.3.4. Terapeutické použití	135
9.3.4. Dostupné látky	135
9.4. Antikoncepční látky	137
9.4.1. Přípravky obsahující kombinaci estrogenu a gestagenu	138
9.4.2. Přípravky pro postkoitální kontracepci	142
9.4.3. Přípravky obsahující pouze progestin	142
9.4.4. Spermicidní kontraceptiva	143
9.5. Hormonální substituční léčba	144
9.6. Látky s antiestrogenními a antigestagenními účinky	147
9.6.1. Antiestrogeny	147
9.6.2. Antigestageny	148
10. Vitaminy	149
11. Vitaminy rozpustné v tucích	153
11.1. Vitamin A	154
11.1.1. Chemická struktura	155

11.1.2. Fyziologické a farmakologické účinky	156
11.1.2.1. Příznaky deficitu vitamínu A.....	157
11.1.2.2. Příznaky hypervitaminózy vitamínu A	158
11.1.3. Osud v organismu	158
11.1.4. Terapeutické užití a dostupné látky	159
11.2. Vitamin D	160
11.2.1. Chemická struktura	160
11.2.2. Fyziologické a farmakologické účinky.....	160
11.2.3. Indikace a používané látky	161
11.3. Vitamin E	162
11.4. Vitamin K	164
12. Vitaminy rozpustné ve vodě.....	166
12.1. Vitaminy skupiny B	167
12.1.1. Vitamin B ₁	167
12.1.2. Vitamin B ₂	168
12.1.3. Vitamin B ₆	169
12.1.4. Vitamin B ₁₂	170
12.1.5. Kyselina listová.....	171
12.1.6. Vitamin PP.....	171
12.1.7. Kyselina pantothenová	172
12.2. Kyselina askorbová (vitamin C).....	173
12.3. Vitageny	175
12.4. Multivitaminové preparáty	176
Literatura.....	177
Index.....	181